

รายงานสรุปการจัดการความรู้ด้านผลิตบัณฑิต (KM)
“การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19”
ปีการศึกษา ๒๕๖๔ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมศิลปปัญญา ชั้น ๒

.....

บทสรุปผู้บริหาร

ด้วยคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการในเรื่อง การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถจัดการความรู้ (Knowledge Management) ให้บรรลุเป้าหมายอย่างน้อย ๓ ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดการให้มีการค้นพบความรู้ ความชำนาญที่แฝงเร้นในตัวคนหาทางนำออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีประโยชน์เพิ่มขึ้น มีการต่อยอดให้คงงาม และใช้ได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและกาลเทศะยิ่งขึ้น มีองค์ความรู้ใหม่หรือเกิดนวัตกรรมที่ได้จากความรู้ที่หลากหลาย

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ภายในคณะฯ และพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) นั้น และเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพในด้านการผลิตบัณฑิต

จากการดำเนินกิจกรรมมีบุคลากรคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เข้าร่วมกิจกรรมแบบ On Site จำนวน ๑๓ คน และเข้าร่วม On Line จำนวน ๑๒ คน รวมจำนวน ๒๕ คน สามารถดำเนินกิจกรรมได้เป็นไปตามขั้นตอนทุกประการ การเข้าร่วมกิจกรรมสร้างองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการผลิตบัณฑิต และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ในประเด็นหัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19”

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีนโยบายส่งเสริมพันธกิจที่สำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัยนครพนมในเรื่องการผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการ และทักษะในวิชาชีพเพื่อพัฒนาท้องถิ่น การเรียนการสอนในยุค ปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น พันธกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วยการมีอาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพ ตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหาร จัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือรวมพลังของทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงจัดทำกิจกรรมการจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต โดยมี เป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการความรู้ภายในคณะฯ และพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) นั้น และเพื่อให้บุคลากรภายในคณะฯ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และนำไปสู่ การพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพในด้านการผลิตบัณฑิต

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการผลิตบัณฑิต

กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 25 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ห้องประชุมศิลปสุภา ชั้น 2 อาคาร ๕๐ พระรามหาวิชิราลงกรณ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ 2 มิถุนายน 2565

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอน/กิจกรรม	พ.ศ. 2564			พ.ศ. 2565								
	ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เขียนโครงการ/เสนอโครงการอนุมัติ	↔											
2. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	↔											
3. ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กำหนดประเด็นและเป้าหมายการจัดการความรู้ปีการศึกษา 2564			↔									
4. กิจกรรมดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่กำหนด							↔					
5. นำผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน							↔					
6. สรุปผลการดำเนิน							↔					

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วม สร้างองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการผลิตบัณฑิต
2. ผู้เข้าร่วม สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง
3. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของคณะฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

**รายงานสรุปการจัดการความรู้ด้านผลิตบัณฑิต (KM)
 “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19”
 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย**

งานการจัดการความรู้ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ได้จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2564 ณ ห้องประชุมศิลปสุภา ชั้น 2 ประเด็น “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19”

ผู้ดำเนินรายการ มีรายชื่อ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภินิษฐา นาเลาะห์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา

บุคคลภายในมหาวิทยาลัยนครพนมร่วมแลกเปลี่ยน มีรายชื่อ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิชัย นันชนันต์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ด้านผลิตบัณฑิต
ประเด็นหัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19”

รูปแบบการเรียนการสอนที่เลือกใช้

1. ปรับเนื้อหาในรายวิชาให้มีความกระชับมากขึ้น
2. รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่อาจารย์เลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 มากที่สุด ได้แก่
 - 2.1 Google Meet เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่สามารถที่มีเข้าร่วมได้ถึง 250 คน และสามารถแชร์หน้าจอขณะที่สอน เช่น เอกสารการสอนและ Power Point ได้ นักศึกษาสามารถเข้ามาทบทวนเนื้อหาวิชาได้ภายหลังจบชั่วโมงสอน
 - 2.2 โปรแกรม Zoom เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย ใกล้เคียงกับการสอนในห้องเรียน สามารถใช้ได้กับนักศึกษาที่มีกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก และสามารถสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ แต่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาใช้ได้ไม่เกิน 50 นาที
 - 2.3 โปรแกรม Microsoft team เป็นโปรแกรมที่มหาวิทยาลัยมีลิขสิทธิ์ เป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย หลายฟังก์ชันการใช้งาน เช่น สามารถแยกกลุ่มเรียนย่อย การแชร์หน้าจอการสอน อีกทั้งสามารถสอนได้ไม่จำกัดเวลา และกดบันทึกสอนได้ เพื่อให้นักศึกษาศึกษาภายหลังได้
 - 2.4 Google Classroom เป็นโปรแกรมที่อาจารย์ส่วนใหญ่ในคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์เลือกใช้สำหรับการส่งงานของนักศึกษา เหมาะสำหรับเป็นเครื่องมือในการสอบ ใช้งานง่าย ประหยัดเวลา ประหยัดกระดาษ อาจารย์สร้างตรวจและให้คะแนนงานได้ในคราวเดียวกันอย่างเป็นระบบ
 - 2.5 Facebook เป็นโปรแกรมที่ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่าย ใช้งานง่าย เป็นโปรแกรมที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้ สร้างห้องเรียนแยกตามรายวิชาได้อย่างเป็นระบบ ไม่จำกัดระยะเวลาในการสอน สามารถย้อนดูภายหลังได้ นักศึกษาสามารถพิมพ์โต้ตอบกับอาจารย์ผู้สอนได้ อีกทั้ง มีการแจ้งชื่อและจำนวนผู้เห็นโพสต์ทำให้เช็คได้ว่าโพสต์นั้น นักศึกษาได้รับทราบแล้ว แต่มีข้อเสีย คือ การจัดการเรียนการสอนไม่เห็นหน้านักศึกษา ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบขณะสอนได้

วางแผนการเตรียมสอนออนไลน์

1. นัดหมายกับนักศึกษาในกลุ่ม Line หรือ Facebook ฯลฯ
2. อัปเดตคลิปสอนส่งให้นักศึกษาก่อน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ก่อนเบื้องต้น และสามารถนำมาทบทวนได้ภายหลังการสอนเสร็จ

เทคนิคการสอนออนไลน์

1. สรุปเนื้อหารายวิชาให้มีความกระชับมากขึ้น
2. กำหนดแนวทางที่ชัดเจน
3. ออกแบบการสอนให้น่าสนใจ
4. เลือกใช้โปรแกรมสื่อการสอนให้เหมาะสม กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
5. การเรียนการสอนออนไลน์ควรมีช่วงที่ผ่อนคลายลดความเครียด เนื่องจากการรับรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา การตอบสนองของนักศึกษา มีความแตกต่างกัน

แนวปฏิบัติที่ดีจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการผลิตบัณฑิต

1. สรุปเนื้อหารายวิชาให้มีความกระชับมากขึ้น
2. อาจารย์ผู้สอนต้องวิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่ระบุในหลักสูตร
3. วิเคราะห์ผู้เรียนว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อนด้านใด เพื่อออกแบบกิจกรรมให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน
4. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสถานการณ์ปัจจุบัน

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และแนวทางแก้ไข

ปัญหา / อุปสรรค สำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. บางโปรแกรมไม่เหมาะกับการสอนรายวิชาปฏิบัติ
2. โปรแกรมมีระยะเวลาจำกัด
3. การวัดผลประเมินผลไม่สามารถใช้โปรแกรมเพียงโปรแกรมเดียวได้
4. อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ในการใช้โปรแกรมต่าง ๆ

แนวทางแก้ไข สำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. ปรับเนื้อหาและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด
2. จัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมที่มีความหลากหลาย
3. จัดสอบออนไลน์โดยใช้ GOOGLE FORM ร่วมกับโปรแกรม ZOOM ทำให้ เราเห็นว่านักศึกษา กำลัง

ทำอะไรขณะที่ทำการสอบ

4. ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตหรือเข้ารับการอบรม

ปัญหา / อุปสรรค สำหรับอาจารย์นักศึกษา

1. นักศึกษาขาดการเข้าพบ ปรีกษาเรื่องผลการเรียนของตนเอง
2. นักศึกษาบางคนมีข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และระบบอินเทอร์เน็ต
3. นักศึกษาขาดความตั้งใจเรียน
4. นักศึกษาขาดวินัยในการเรียน

แนวทางแก้ไข สำหรับนักศึกษา

1. เปิดช่องทางการติดต่อให้กับนักศึกษาในแต่ละรายวิชาเพื่อให้สามารถเข้าปรึกษาได้อย่างสะดวก
2. ให้นักศึกษาไปเรียนกับเพื่อนที่พักอยู่บริเวณใกล้เคียง หรือดูคลิปการสอนย้อนหลัง
3. ใช้คะแนนในแต่ละส่วนเพื่อจูงใจการเรียนรู้ และปรับการเรียนการสอนให้น่าสนใจ
4. สุ่มเช็คชื่อนักศึกษาทั้งก่อนเข้าเรียนและหลังเข้าเรียน รวมทั้งเรียกถามตอบเป็นรายบุคคลขณะจัดการ

เรียนการสอน

ภาพกิจกรรม

การจัดอบรมการใช้โปรแกรมสอนออนไลน์

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2564 ณ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ชั้น 5

ภาพกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคโควิด-19
เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2565 ณ ห้องประชุมศิลปศึกษา ชั้น 2

